

OKRESNÁ PROKURATÚRA DOLNÝ KUBÍN
Radlinského 1713/36, 026 26 Dolný Kubín 1

Číslo: Pv 260/19/5503-24
EEČ: 2-38-327-2020

Dolný Kubín 06.08.2020

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Dolný Kubín

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistenom čase dňa XXXXX, na parkovisku pred XXXXX nezisteným spôsobom získala platobnú kartu čísla XXXXX vydanú na meno XXXXX, XXXXX, patriacu k bankovému účtu č. XXXXX zriadeného v XXXXX a touto kartou následne o 20.13 h zaplatila v XXXXX XXXXX za tovar sumu 15,36 €, čím poškodenému XXXXX, XXXXX spôsobila celkovú škodu vo výške 15,36 €,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ OR PZ XXXXX, 2. oddelenia vyšetrovania uznesením sp. zn. XXXXX zo dňa 06. 11. 2019 podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začal trestné stíhanie vo veci prečinu neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Tr. zákona

a následne dňa 27. 01. 2020 uznesením sp. zn. XXXXX podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vzniesol obvinenie XXXXX, pre prečin neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa dopustila na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Vyšetrovateľ PZ po skončení vyšetrovania predložil na tunajšiu prokuratúru spisový materiál spolu s konečným návrhom.

Preskúmaním predloženého spisového materiálu som dospela k záveru, že dokazovanie bolo vykonané v náležitom rozsahu a v súlade so zákonom, pričom výsledky vyšetrovania odôvodňujú postup na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku.

Obvinená XXXXX sa vo svojej výpovedi vyjadrila aj k svojmu zdravotnému stavu, pričom uviedla, že pred 6. rokmi utrpela úraz hlavy, keď jej počas túry spadol na hlavu kameň. Následkom tohto úrazu bola hospitalizovaná a podstúpila operáciu hlavy. Je liečená na psychiatrickej ambulancii, navštevuje neurologickú ambulanciu a tiež psychologičku. Je poberateľkou invalidného dôchodku. Ku skutku uviedla, že niekedy v novembri 2019, nevie koľko bolo hodín, ale bola už tma, išla autom do XXXXX. Auto zaparkovala na parkovisku pred OD XXXXX a ako z neho vychádzala vypadla jej na zem peňaženka. Nevie či ju mala na sebe, alebo niekde položenú v aute. Zodvihla ju zo zeme a išla na nákup. Nevie už ako za nákup zaplatila, či kartou alebo v hotovosti, ani či pri samoobslužných pokladniach, alebo pri predavačke. Od úrazu má výpadky pamäte. Už aj v minulosti sa jej stalo, že keď natankovala pohonné hmoty, zabudla za ne zaplatiť a z miesta odišla. Až keď jej volal priateľ, že zabudla zaplatiť, tak sa vrátila a zaplatila. Z XXXXX odišla aj s nákupom domov, a asi na druhý deň jej volal otec, že ju u nich hľadá nejaký pán z kriminálnej polície. Nevedela prečo ju hľadajú, až keď jej otec povedal, že mala nájsť nejakú peňaženku. Prehľadala dom aj auto a peňaženku našla v aute. Bola veľmi podobná jej peňaženke. Bola hnedej farby, stredne veľká, obdĺžnikového tvaru a otvárala sa v strede. Keď ju otvorila, zistila, že v nej nie je žiadna hotovosť, ale boli tam doklady a fotka nejakého muža. Hneď volala právničke XXXXX, ktorá jej povedala, aby peňaženku išla zaniestť na políciu. Chcela aj ísť za pánom, ktorému patrila peňaženka, ale bála sa, aby ju neobvinil, že mu zmizla nejaká hotovosť, preto požiadala právničku, aby v jej mene napísala list, že mu v plnom rozsahu uhradí celú škodu, ak mu vznikla. Chcela sa mu ospravedlniť.

Svedok – poškodený XXXXX uviedol, že dňa 03. 11. 2019 v čase okolo 18.00 h požičal dcére XXXXX služobné auto, aby išla zaviesť jeho syna do XXXXX na železničnú stanicu. V aute v odkladacom priestore vodičových dverí mal odloženú peňaženku. Dcéra sa cestou späť zastavila na nákup XXXXX Na druhý deň zistil, že peňaženka v aute nie je. Bola to pánska hnedá peňaženka a otvárala sa prackou na boku. V peňaženke mal 3 platobné karty a používal ju len na nosenie dokladov a platobných kariet. V uvedený deň ešte čakal či sa niekto neozve a peňaženku mu vráti, ale keďže sa tak nestalo tak dňa 05. 11. 2019 o 17.00 h zablokoval všetky 3 platobné karty, ktoré mal v peňaženke. Vtedy v aplikácii George zistil, že dňa 03. 11. 2019 o 20.13 h prebehla v XXXXX platba vo výške 15,36 € z bankového účtu č. IBAN XXXXX vedenom v XXXXX Dňa 06. 11. 2019 išiel do XXXXX, kde sa išiel opýtať či nenašli jeho peňaženku, nakoľko zistil, že z jeho účtu bola vykonaná

transakcia dňa 03. 11. 2019. V XXXXX mu poskytli kópiu bločku k predmetnej bezhotovostnej bankovej operácii. On ani nikto z jeho rodinných príslušníkov takúto platbu nevykonali. Ako poškodený si uplatnil škodu v celkovej výške 283,- €, ktorú tvoria poplatky za vystavenie nových osobných dokladov, poplatky za vyšetrenia, potrebné k vydaniu nových dokladov, poplatky za zrušenie platobných kariet, dopravné náklady strata času.

Svedkyňa XXXXX uviedla, že pracuje ako SBS pracovník v XXXXX XXXXX. Niekedy pred Vianocami prišiel za ňou zákazník, s výpisom z účtu, že jeho platobnou kartou bolo platené asi deň predtým v XXXXX. Povedal jej že stratil peňaženku aj s kartami a dokladmi. Pozerali kamerové záznamy, podľa ktorých zistili, že jeho kartou platila pani, ktorá v predajni stratila peňaženku. Táto jej peňaženka sa našla a vrátila. Bolo to chvíľu predtým ako platila. Keď za ňou prišla pani, že stratila peňaženku bola rozrušená až taká vystrašená.

Vzhľadom k zdravotnému stavu obvinenej XXXXX vyšetrovateľ PZ na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie pribral do konania znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria - XXXXX.

Zo záverov znaleckého posudku č. XXXXX podaného XXXXX vyplýva, že obvinená trpela v minulosti aj v čase spáchania skutku a aj v súčasnosti trpí duševnou poruchou – poúrazovým organickým psychosyndrómom stredne ťažkého stupňa. Obvinená napriek duševnej poruche mohla rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a toto svoje konanie mohla ovládať. Jej ovládacie a rozpoznávacie schopnosti boli zachované. Obvinená chápe zmysel trestného konania. Obvinená utrpela v roku 2013 ťažký úraz hlavy s trvalým poškodením mozgu. Trvalými následkami úrazu sú chronické bolesti hlavy, chronické závratové stavy, zníženie chuti, čuchu, porucha sluchu a veľmi ľahké čiastočné ochrnutie ľavej strany tela. Trvalým následkom na duševnom zdraví je tzv. poúrazový organický psychosyndróm stredne ťažkého stupňa – s úbytkom intelektových a pamäťových schopností, osobnostnými zmenami a úzkostnými príznakmi. Intelektové a pamäťové schopnosti obvinenej sa pred úrazom nachádzali v pásme populačného nadpriemeru. Následkom úrazového poškodenia mozgu u nej došlo k trvalému zníženiu intelektových schopností do pásma dolného priemeru na hranici s horným podpriemerom a k trvalému zníženiu pamäťových schopností do pásma podpriemeru na hranici s pásmom ľahkej duševnej zaostalosti. Osobnosť obvinenej bola pred úrazom bez porúch, dobre životne adaptovaná, vitálna, s rozvinutou záujmovou sférou. Následkom úrazového poškodenia mozgu u nej došlo k trvalým osobnostným zmenám – poklesu sebavedomia, pocitom menejcennosti a neistoty, strate vitality, zníženiu tolerancie záťaže a frustrácie, zníženiu adaptačných schopností, zvýšenej vulnérability (zraniteľnosti), senzitivite (citlivosti) s pohotovosťou k exhaustívnym stavom (stavom vyčerpania). Následkom úrazového poškodenia mozgu afektivita a emotivita obvinenej zostali trvale labilné, jej prežívanie je úzkostné s osciláciou vnútorného napätia a s poruchami fyziologických funkcií. Z medicínskeho hľadiska pobyť obvinenej na slobode nepovažuje znalec za nebezpečný pre spoločnosť. Duševná porucha u obvinenej má za následok trvale zvýšenú náchylnosť k omylom a zlyhaniu v jej bežnom dennom fungovaní. Znalec na záver uviedol, že za predpokladu, že by inkriminované udalosti prebehli tak ako uvádza obvinená (znalec uvádza vyjadrenie obvinenej z jej sťažnosti), tak jej konanie by bolo plne vysvetliteľné trvalými príznakmi jej duševnej poruchy, vrátane takého hrubého omylu,

akým je zámena farebne a tvarovo odlišných peňaženiek (prípadne aj vizuálne odlišných platobných kariet) a to aj bezprostredne po tom, čo jej bola jej vlastná peňaženka (predtým stratená) vrátená.

Pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu obhajkyňa obvinenej XXXXX uviedla, že obvinená škodu, ktorú poškodenému spôsobila, v plnej výške tak, ako to požadoval poškodený, uhradila na jeho účet.

Vzhľadom k skutočnosti, že v spise nebol doklad o úhrade škody, dozorujúca prokurátorka sa dňa 04. 08. 2020 telefonicky skontaktovala s poškodeným XXXXX, ktorý potvrdil úhradu škody v plnej výške.

Pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči konkrétnej osobe je potrebné, aby páchatel' svojim konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona

Podľa § 219 ods. 1 tr. zákona sa prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty dopustí ten, kto neoprávnené vyrobí, pozmení, napodobní, falšuje alebo si obstará platobný prostriedok alebo elektronické peniaze alebo inú platobnú kartu vrátane telefónnej karty alebo predmet spôsobilý plniť takú funkciu na účel použiť ho ako pravý alebo na taký účel ho prechováva, prepravuje, použije alebo poskytne inému.

Objektom tohto trestného činu je vlastníctvo veci, pokiaľ ide o výkon oprávnení súvisiacich s jeho využívaním.

Elektronickým platobným prostriedkom sa rozumie akýkoľvek platobný prostriedok vydaný subjektom oprávneným na poskytovanie elektronických komunikačných služieb. V zmysle § 5 písm. l) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov bankovou platobnou kartou je platobný prostriedok, ktorý umožňuje používateľovi platobných služieb prístup k finančným prostriedkom čerpaným do výšky limitu povoleného poskytovateľom platobných služieb.

Neoprávneným obstaraním je akékoľvek získanie elektronického platobného prostriedku, elektronických peňazí, inej platobnej karty, telefónnej karty alebo predmetu spôsobilého plniť ich funkciu bez právneho dôvodu. Najčastejšie pôjde o krádež alebo podvodné konanie, prípadne o zatajenie veci. Na trestnosť sa nevyžaduje, aby sa páchatel' hoci len pokúsil uvedené elektronické platobné prostriedky použiť, ale stačí samo neoprávnené obstaranie.

Podľa § 8 Tr. zákona je trestný čin protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pojmom znaky uvedené v tomto zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy:

- a) objekt (chránený záujem),
- b) objektívna stránka (konanie vrátane opomenutia, príčinná súvislosť a následok),
- c) subjekt (páchateľ),
- d) subjektívna stránka (zavinenie, niekedy aj pohnútka).

Podľa § 10 ods. 2 Tr. zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútka páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Závažnosť prečinu určuje spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný a miera zavinenia a pohnútka páchatel'a.

Pod pojmom následok sa tu nemá na mysli len primárny následok v podobe porušenia alebo ohrozenia chráneného záujmu, ale aj ohrozenie a porušenie ďalších náhodných vedľajších objektov.

Uvedené kritériá pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne, bez toho, aby niektoré boli preceňované na úkor iných.

Podľa § 15 Tr. zákona je trestný čin spáchaný úmyselne, ak páchatel'

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Podľa § 17 Tr. zákona pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti.

Zavinením sa rozumie vnútorný psychický vzťah páchatel'a k skutočnostiam tvoriacim trestný čin. Tvorí obligatórnu zložku subjektívnej stránky trestného činu.

Zavinenie je podstatnou náležitosťou trestnej zodpovednosti, čím je vyjadrená zásada, že bez zavinenia niet trestného činu ani trestu.

Zavinenie je vybudované na vedomostnej (intelektuálnej) a vôľovej zložke. Je nevyhnutné, aby obidve zložky zavinenia zahŕňali skutočnosti tvoriace objekt a objektívnu stránku trestného činu (chránený záujem, zavinenie, konanie a následok).

Pri priamom úmysle páchatel' chce spôsobiť porušenie alebo ohrozenie chráneného záujmu. Chcenie sa chápe ako najvyšší prejav vôle.

Pri nepriamom úmysle páchatel' priamo nechcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, súčasne je však uzrozumený s tým, že takéto porušenie alebo ohrozenie nastane. Uzrozumenie

sa tu chápe ako najnižšia zložka vôle.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obvinená sa skutku síce dopustila tak, ako je popísaný a právne kvalifikovaný v uznesení vyšetrovateľa PZ o vznesení obvinenia, avšak vzhľadom na dôkazy zabezpečené v rámci vyšetrovania, najmä na závery znaleckého posudku XXXXX, je potrebné konštatovať, že obvinená v dôsledku duševnej poruchy, ktorou trpela, a aj naďalej trpí, si neuvedomovala dôsledky svojho konania, a toto jej konanie je podľa znalca plne vysvetliteľné trvalými následkami jej duševnej poruchy. Z uvedeného je teda nepochybné, že konaním obvinenej neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu tak, ako to má zákonodarca na mysli, nakoľko v jej konaní absentuje subjektívna stránka trestného činu – teda zavinenie obvinenej na skutku.

Pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči konkrétnej osobe sa vyžaduje, aby konanie páchatel'a naplnilo všetky zákonné znaky trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona. Na základe vyššie uvedených skutočností konštatujem, že konanie obvinenej, vzhľadom na absenciu subjektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu, nie je možné posúdiť ako prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Tr. zákona, ani ako iný trestný čin uvedený v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení som rozhodla tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Ivana Sekerešová
prokurátorka